

Valószínűségszámítás vizsga, 2024. dec. 10.

Munkaidő: 100 perc. Nem-programozható, internet nélküli számológép használható, standard normális eloszlástáblázat a túloldalon.

Az elérhető maximum (a bónusszal együtt): 110 pont, de már 100 pont is 100%-os eredménynek számít.

- Elm. 1.** (a) (3 pont) Definiálja az A esemény feltételes valószínűségét a B esemény feltevése mellett.
 (b) (5 pont) Legyenek $E_1, \dots, E_n$ tetszőleges események. Írjon fel összefüggést a $\mathbb{P}(\cap_{i=1}^n E_i)$ és a $\mathbb{P}(E_1), \mathbb{P}(E_2 | E_1), \dots, \mathbb{P}(E_n | E_1 \cap \dots \cap E_{n-1})$ valószínűségek közt, és bizonyítsa ezt az összefüggést.
 (c) (8 pont) Használja az előző részfeladat eredményét a következő valószínűség kiszámolására:
 A francia kártya pakli 52 lapos és 4 ász van benne. Egy bridzs leosztásnál négy játékos mindegyike fejenként 13 lapot kap. Mekkora a valószínűsége annak, hogy mind a négy játékos egy-egy ászt kap?
Instrukció: azt is definiálja, hogy a (c) feladat megoldásánál mik voltak a (b) feladat jelölésével az E_1, E_2, E_3, E_4 események.
- Elm. 2.** (a) (6 pont) Mondja ki és bizonyítsa a Markov egyenlőtlenséget.
 (b) (6 pont) Mondja ki és bizonyítsa a Csebisev-egyenlőtlenséget.
 (c) (5 pont) Legyenek $U_1, \dots, U_6$ egymástól független, $[0, 1]$ -en egyenletes eloszlású valószínűségi változók. Jelölje Y az összegüket. A Csebisev egyenlőtlenség segítségével becsülje felülről a annak a valószínűségét, hogy Y legalább 2-vel eltér 3-tól. *Segítség:* $\text{Var}(U_i) = \frac{1}{12}$.
- Elm. 3.** (a) (3 pont) Definiálja a Poisson eloszlást,
 (b) (3 pont) Számítsa ki a Poisson eloszlás momentumgeneráló függvényét,
 (c) (3 pont) lássa be, hogy ha X Poisson eloszlású, akkor $\sum_{k=0}^{\infty} \mathbb{P}(X = k) = 1$,
 (d) (4 pont) számolja ki X várható értékét,
 (e) (4 pont) számolja ki X szórásnégyzetét.
- Bónusz:** (10 pont) Mondja ki és bizonyítsa a független Poisson-ok összegének eloszlására vonatkozó tételt.
- Gyak. 1.** Az angyalkák négyféle csokit tettek az adventi naptáramba (fehér, tej, ét, nugát), mindegyik fajtából hat darabot, minden napra egyet december 1-től 24-ig.
 (a) (8 pont) Számolja ki annak valószínűségét, hogy december 10-ig kinyitott kalendárium-ajtócskák mögött találók mind a négy féle csokit.
 (b) (9 pont) Számolja ki a december 10-ig talált étcsokik és nugát csokik számának kovarianciáját.
- Gyak. 2.** (16 pont) Válasszunk egy pontot egyenletes eloszlással egy szabályos háromszög belsejében, mely háromszögnek minden oldala egységnyi hosszúságú. Jelölje D ennek a pontnak a távolságát a háromszög legközelebbi oldalától. Határozzuk meg a D valószínűségi változó F eloszlás- és f sűrűségfüggvényét. Rajzoljuk le az $F : \mathbb{R} \rightarrow [0, 1]$ eloszlásfüggvény grafikonját.
- Gyak. 3.** Egy tárgy vizsgáján a diákok pontszámának várható értéke 74, szórása 14. A vizsgákon részt vevő diákok pontszámai egymástól függetlenek. Az első vizsgát 36-an, a másodikat 49-en írják meg. Becsüljük meg annak a valószínűségét, hogy
 (a) (9 pont) a két vizsga átlagpontszáma legalább 2 pontnyival tér el egymástól,
 (b) (8 pont) a második vizsga átlagpontszáma közelebb van 74-hez, mint az elsőé.

